Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat

Intézményvezetői pályázat

Készítette:

Király Gabriella

2018

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS 3
2. A MÚLT TAPASZTALATAI, EREDMÉNYEI 4
2.1. A kezdetek 4
2.2. A pedagógiai szakszolgálati feladatellátás fejlődése 5
2.3. A Tolna megyei fejlődés 8
2.4. A többcélú kistérségi társulások szerepe 8
2.5 A Klebelsberg (Intézményfenntartó) Központ szerepe 10
3. TEVÉKENYSÉGEK, FELADATKÖRÖK 11
3.1. Az Intézmény ellátandó alaptevékenysége keretében végezhető feladatai 11
3.2. Kiegészítő szolgáltatások (a feltételek és lehetőségek függvényében) 15
3.3. Egyéb intézményi tevékenységek 15
4. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS, TERÜLETI LEFEDETTSÉG 18
4.1. Az intézmény szervezeti felépítése 18
4.2. Az intézmény területi lefedettsége 19
5. CÉLMEGHATÁROZÁS 19
6. HELYZETELEMZÉS, ERŐFORRÁSOK BEMUTATÁSA 20
6.1. Személyi feltételek, szellemi bázis 20
6.2. Tárgyi feltételek 23
6.2.1. Az épületek funkcióra való alkalmassága 23
6.2.2. Eszközellátottság 24
7. A CÉLMEGHATÁROZÁSBÓL EREDŐ FELADATOK 25
7.1. Rövid távon megoldandó feladatok 25
7.1.1. Kulcseseményi terv 25
7.2. Közép távon megoldandó feladatok 27
7.2.1. Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás vonatkozásában 27
7.2.2. Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása 27
7.2.3. Megfelelő végzettségű, szakvizsgával rendelkező szakember állomány kiépítése. 28
7.2.4. Szakvizsga kötelezettek támogatása 28
7.2.5. Optimális intézményi létszám elérése 28
7.2.6. Tolnai Tagintézmény létrehozása 28
7.2.7. POK Bázisintézmény 28
7.2.8. Pedagógiai Szakszolgálatok Hete 28
7.3. Hosszú távú program (5 év) 29
7.3.1. Logopédiai feladatellátás vonatkozásában 29
7.3.2. A terápiás tevékenységek, nevelési tanácsadási feladatkör bővítése 29
7.3.3. Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás vonatkozásában 29
7.3.4. Pályázati lehetőségek kihasználása 29
7.3.5. Ideális intézményi létszám elérése 29
8. EGYÉB KÜLSŐ TÉNYEZŐK SZEREPE 29
8.1. Szülői háttér 29
8.2. Partnerkapcsolatok 30
9. VEZETÉSSEL KAPCSOLATOS ELKÉPZELÉSEIM 30

1. BEVEZETÉS

„Csak az tudja, hogy meddig mentünk, aki azt látta, hogy honnan indultunk el.”

/Jókai Mór/

Az általam elképzelt megyei pedagógiai szakszolgálati intézmény – 26 év szakszolgálat vezetői, illetve 4 év főigazgatói tapasztalatainak összegzéseként, s az eddigi munka folytatásaként – olyan szakszolgálati centrum működtetése, amely a helyi és térségi elvárásokhoz alkalmazkodva, a társintézményekkel karöltve képes a megyében a 0-18 éves, különleges bánásmódot igénylő korosztály egyre növekvő számú nehézségeit enyhíteni, mentálhigiénés ellátásukban hatékonyan közreműködni, valamint az őket nevelő családokat és intézményeket segíteni.

A szakszolgálati intézmények által biztosított szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyekkel történő hozzáférés garanciáinak megerősítése – tapasztalataim szerint – megyei tankerületi szinten biztosítható. Elsődlegesen itt hozható létre az a szakmaiságot és egyéni érdekeket is több szempontból mérlegelni képes szakmai fórum, mely a gyermek mindenkori érdekeit szem előtt tartva képes a legoptimálisabb szintű működés biztosítására. A szakszolgálati feladatellátásra igényt tartó családok és intézmények érdeke – megyei irányítás mellett – a feladatok járási szintű koncentrálását, továbbá olyan szakszolgálati decentrumok létrehozását kívánja meg, amely a rászoruló gyermekek teljes körű ellátását, s az igények helyi szintű maximális kielégítését célozza.
A pályázat elnyerése esetén célom – a Maastrichti Egyezmény szubszidiaritás alapelvével összhangban – olyan központi/megyei irányítás mellett organizált járási szakszolgálati decentrumok működtetése, ahol a gyermekek a lakóhelyükhöz legközelebb, egy helyen, magas színvonalon részesülhetnek a szükségleteiknek megfelelő ellátásban.

1992 óta látok el pedagógiai szakszolgálat-vezetői feladatokat; 2014-ig a paksi szakszolgálati intézmény vezetésére, azóta pedig a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat főigazgatói teendőinek ellátására kaptam megbízatást.

Azért döntöttem a pályázat elkészítése mellett, mert a fenntartó és a tagintézmények támogatása esetén képesnek érzem magam a feladat megoldására.

2. A MÚLT TAPASZTALATAI, EREDMÉNYEI

2.1. A kezdetek

A nevelő-oktató munkát segítő szolgáltatások iránti igény minden bizonnyal egyidős az iskoláztatás, illetve az intézményes nevelés általánossá válásával.
Magyarországon az Eötvös József nevéhez fűződő, tankötelezettségről szóló első népoktatási törvény (1868. évi XXXVIII. törvény) általánosan a 6-15 éves korosztályra terjesztette ki az iskoláztatási kötelezettséget. Mindemellett a jogszabály 2-3. §-a egyértelműen kinyilatkoztatta, hogy a testileg és szellemileg elmaradottak felmentést kapnak, míg az elmebetegségben szenvedők, vagy „taníthatatlan tompaelméjűek" egyenesen „kizáratnak" a nyilvános intézményekből.[1]
Európában és így hazánkban is, a hagyományos, többnyire poroszos jellegű, felmenő osztályrendszerrel működő iskolákat mindazonáltal – a felmentések és kizárások ellenére – a kezdetektől fogva igen heterogén tanulói összetétel jellemezte. A gyermekek intellektuális és extraintellektuális képességeik, szociokulturális hátterük, mentálhigiénés állapotuk, továbbá neveltségi szintjük tekintetében is meglehetősen különböző adottságokkal és kvalitásokkal rendelkeztek. A különböző országokban a helyi közoktatás-politikai sajátosságoknak megfelelően más-más módon keresték a problémák megoldási lehetőségeit, s ez tulajdonképpen napjainkra sem mutat egységesen elfogadott struktúrát. A szervezett korrepetálások, helyenként egész tanéven át működő pótosztályok bevezetése ellenére mindig is akadtak tanulók, akik nem voltak képesek felzárkózni kortársaikhoz. Ha nehézségeik ellenére nem kerülhettek a felmentettek listájára, akkor továbbra is az elemi iskola pedagógusainak kellett megküzdeni fejlesztésük, felzárkóztatásuk nehézségeivel.[2]
Miután a pedagógusképző intézetek hagyományosan az átlagos gyermekekkel való foglalkozásra készítették fel növendékeiket, így a gyakorló pedagógusok többnyire számukra ismeretlen területtel találták szembe magukat. A megoldási stratégiák keresése közepette fokozatosan bontakozott ki az igény a nevelő-oktató munkát segítő szolgáltatások, az ún. *pedagógiai szakszolgálatok* kialakítása iránt, bár a fogalom a magyar közoktatásban csak az utóbbi időkben vált általánosan elfogadottá.
Az első gyermeklélektani laboratórium Ranschburg Pál vezetésével, 1899-ben Psychophysikai Laboratórium elnevezéssel alakult, Budapesten. A Laboratórium a normális, illetve az attól eltérő értelmi és erkölcsi fejlődésű gyermekek vizsgálatával foglalkozott, valamint tanulmányozta az írás-, olvasás- és számolási képességek zavarait. A pályaválasztás és a tehetségek kiválasztásának kérdéskörén túl, munkatársai különböző pszichológiai vizsgáló eljárások kidolgozásáról is gondoskodtak.[3]
Vértes O. József irányítása alatt, 1909 és 1920 között, az Ideges Gyermekek Alsó- és Középfokú Állami Intézete biztosította az elemi iskolában nehezen képezhető neurotikus és pszichopata gyermekek segítő-fejlesztő nevelését.[4]
1926-ban, dr. Schnell János vezetésével megalakult az Állami Gyógypedagógiai Nevelési és Pályaválasztási Tanácsadó állomás (1934-től Magyar Királyi Gyermeklélektani Intézet). A Tanácsadóban orvosi, gyermekorvosi, pszichológiai, pályaalkalmassági, pszichoterápiás és beszédterápiás osztály működött, továbbá gyermekjátszó és anya-tanácsadó részleg tartozott hozzá. Schnell János szerint, hazánkban ez volt az első oktatási támogatással létesült,

[1] GORDOSNÉ SZABÓ ANNA: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004
[2] u.o.
[3] HORÁNYI ANNABELLA – HOFFMANN GERTRÚD – KÓSÁNÉ ORMAI VERA: Nevelési tanácsadás és iskolapszichológia. Budapest, „Társadalmi beilleszkedési zavarok" c. kutatás Programirodája, 1991
[4] VOLENTICS ANNA: Gyermekvédelem és reszocializáció. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1996. 16.o.

intézményes keretek között szervezett gyermekpszichiátriai szakrendelés. Vizsgálatokat az iskolák és a szülők kezdeményezésére végeztek, jellemzően tanulási nehézségek (iskolaérettség, iskolaváltoztatás), pályaválasztás, fejlődési zavarok, beszéd- és mozgászavarok, valamint magatartási rendellenességek problémakörben. A vizsgálatok mellett az intézet munkatársai tanácsadást folytattak, s szükség esetén terápiás tevékenységet (orvosi, pszichológiai, pedagógiai) végeztek. Az intézmény szervezeti felépítés szempontjából diagnosztikai és terápiás osztályra tagozódott. A korabeli beszámolók alapján az intézményt tömegesen keresték fel tanácstalan szülők gyermekeikkel, tanárok, tanítók és iskolaorvosok növendékeikkel útbaigazításért a gyógyulás, illetve a sikeres gyógyítás reményében.[5]
A harmincas évektől, jellemzően a különböző klinikákon alakultak nevelési tanácsadók. Nagy László, 1925-31-ig vezette a Fővárosi Pedagógiai Szeminárium keretében működő *Lélektani Laboratóriumot,* mely 1941-ben *Székesfővárosi Pályaválasztási Tanácsadó és Képességvizsgáló Intézetté* alakult. Az intézet 1945-ben a *Fővárosi Lélektani Intézet* elnevezést kapta.[6]

2.2. A pedagógiai szakszolgálati feladatellátás fejlődése

A második világháborút követően élénk szellemi élet bontakozott ki a pszichológia, a mentálhigiéné és a pedagógia területén egyaránt. 1945–1948 között kezdtek megalakulni a vidéki gyermeklélektani állomások; Eger, Győr, Szombathely, Pécs, Kaposvár, Szeged, Miskolc, Debrecen, Sátoraljaújhely, Hatvan, Kalocsa városokban.[7]
A 40-es évek vége felé, miután ténnyé vált a kommunista párt hatalomátvétele, a pedagógia és a pszichológia tudományos helyzetét mindinkább a Szovjetunió tudománypolitikája kezdte meghatározni. A pszichológiát, mint tudományt burzsoá elhajlásnak minősítették, a neveléslélektan területén pedig harcot indítottak a pedológia (gyermektanulmányozás) ellen. A Magyar Pszichológiai Társaságot és a Magyar Pedagógiai Társaságot feloszlatták, tudományos folyóirataikat beszüntették. A pszichológiai intézményeket bezárták, az egyetemi pszichológusképzést felszámolták. 1949-50-ben a pszichológia hazai fejlődése a gyermeklélektan tekintetében is megtorpant. A Gyermeklélektani Állomásokat bezárták, munkatársaikat elbocsájtották, s a tesztmódszerek áltudományos voltát vizsgálatokkal bizonyították.[8]
A pszichológia újjászerveződése – a Szovjetunióban Sztálin halálát követő változások következtében – hazánkban az ötvenes évek végére, a hatvanas évek elejére tehető. Ez idő tájt az egészségügy és az oktatásügy részéről egyaránt megfogalmazódott az igény a személyiségfejlődésükben megzavart gyermekek pszichológiai-pedagógiai ellátásának megszervezése iránt. A hatvanas évek elején már a főváros tizenegy kerületében működött nevelési tanácsadó.
1967-ben a Fővárosi Tanács oktatási főosztálya megállapította, hogy a nevelési tanácsadók munkája nélkülözhetetlen a preventív célú gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok szakszerű végzéséhez, majd 1968-ban a Fővárosi Tanács VB elnökhelyettese utasításban engedélyezte minden kerületben nevelési tanácsadó létesítését.[9]

[5] HORÁNYI ANNABELLA – HOFFMANN GERTRÚD – KÓSÁNÉ ORMAI VERA: Nevelési tanácsadás és iskolapszichológia. Budapest, „Társadalmi beilleszkedési zavarok" c. kutatás Programirodája, 1991
[6] u.o.
[7] VOLENTICS ANNA: Ismeretek a pszichopedagógia köréből. Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.
[8] HORÁNYI ANNABELLA – HOFFMANN GERTRÚD – KÓSÁNÉ ORMAI VERA: Nevelési tanácsadás és iskolapszichológia. Budapest, „Társadalmi beilleszkedési zavarok" c. kutatás Programirodája, 1991
[9] SZAKÁCS KATALIN: 40 éves a nevelési tanácsadó. Budapest. In: Budapesti Nevelő. A Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Intézet szakmai folyóirata. XLIV. évfolyam 4. szám. 2008. év. 4. szám. 85-95.o.

A művelődésügyi miniszter 1972-ben utasításba foglalta a nevelési tanácsadók működési irányelveit, s egyúttal a megyei és a megyei városi tanácsok számára is ajánlásként fogalmazta meg nevelési tanácsadók létrehozását. A munkatársi létszám meghatározásához, valamint a szervezeti és működési szabályzat megalkotásához konkrét irányelveket fogalmazott meg. (148/1972. (M.K.19.) MM számú utasítás)

A nevelési tanácsadók országos szerveződése, a hálózat megerősödése, s a tartalmi munka fejlődése 1972-től töretlenül zajlott. A Művelődésügyi Minisztérium, főként a vidéki tanácsadók szakmai segítése és érdekképviselete céljából működtette 1978-1984-ig a Nevelési Tanácsadók Országos Munkaközösségét, melynek keretében vidéki látogatásokkal, szakmai anyagok készítésével, továbbképzések szervezésével támogatta a hálózat munkatársait.[10]

1983-ban, egy országos átszervezési hullám következtében a vidéki tanácsadók nagy részét a megyei pedagógiai intézetekhez csatolva, összevonták a pályaválasztási tanácsadókkal. Néhány évvel később a megyéktől a városokba, járásokba delegálták az intézményeket abból a célból, hogy a gyermekek a lakóhelyhez minél közelebb juthassanak hozzá a fejlődésükhöz szükséges szolgáltatásokhoz. Az átszervezés azonban sok esetben átgondolatlanul ment végbe, s a haladó irányú gondolat következetlen, hirtelenkedő, zavaros és strukturálatlan kivitelezése sok esetben visszavetette a szakmai fejlődést.[11]

A pedagógiai szakszolgálat kifejezést a közoktatásról szóló 1993. évi törvény[12] vezette be azzal, hogy e kategóriába sorolta mindazon intézményeket, amelyek valamiféle speciális pedagógiai jellegű szolgáltatást nyújtottak. A törvény a közoktatás pedagógiai szakszolgálati intézményei között nevesítette a korai fejlesztő központokat, tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságokat, nevelési tanácsadókat, beszédjavító intézeteket, pályaválasztási tanácsadókat és a konduktív pedagógiai intézményeket. A feladatellátást a megyei önkormányzatok számára tette kötelezővé, de intézményfenntartási lehetőségét a helyi önkormányzatok és más, nem állami fenntartók számára is biztosított. A ’90-es évek első felétől kezdődően, az önkormányzati rendszer kiépítésével az intézmények működtetését a tehetősebb fenntartók vállalták, a kisebb bevételekkel gazdálkodók azonban lemondtak intézményfenntartási jogukról. Ennek következtében az ország egyes településein igen eltérően alakult a szakszolgálati rendszer fejlődése, aminek következtében az egyenlő esélyekkel való hozzáférés joga sok helyen alapvetően sérült. A szolgáltatások igénybevételének lehetősége javarészt annak függvényében alakult, hogy hol élt a gyermek, illetve a család. Egyes helyeken magas szintű professzionális ellátásban részesülhettek a rászorulók, míg más helyeken a szükségleteiknek megfelelő legelemibb szolgáltatást sem érhették el.

2005-től a kistérségi társulások megalakulása valamelyest enyhítette a problémát azzal, hogy minden társulásnak legalább kettő szakszolgálati feladat ellátását kellett kötelezően vállalnia.[13] A társulások ily módon történő megalakulásának ösztönzése valamelyest előmozdította a szakszolgálati feladatellátás országos lefedettségét, de mivel az ellátás valamennyi feladat vonatkozásában továbbra is megyei/fővárosi/kerületi önkormányzati kötelezettség maradt, így teljes körű, országos ellátórendszer működtetéséről a továbbiakban sem beszélhettünk. Az anyagi és humán erőforrások koncentrálásával ugyan a korábbinál hatékonyabb és minőségileg magasabb szintű hazai szakszolgálati rendszer formálódott, de a teljes körű hálózat kialakítása még váratott magára.[14]

---

[10] HORÁNYI ANNABELLA – HOFFMANN GERTRÚD – KÓSÁNÉ ORMAI VERA: Nevelési tanácsadás és iskolapszichológia. Budapest, „Társadalmi beilleszkedési zavarok” c. kutatás Programirodája, 1991

[11] KIRÁLY GABRIELLA: A pedagógiai tevékenységet segítő szolgáltatások fejlődése Magyarországon a rendszerváltásig In: Értékőrzés és -átadás Nevelés- és művelődéstörténeti tanulmányok (szerk.: Bús Imre - Klein Ágnes - Tancz Tünde) Jubileumi kötet Kurucz Rózsa tiszteletére. PTE IGYK Szekszárd, 2012.

[12] 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról. URL: https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99300079.TV (Utolsó letöltés: 2018. 03. 12.)

[13] 36/2005. (III. 1.) Korm. r. A többcélú kistérségi társulások megalakulásának 2005. évi ösztönzéséről és modellkísérletek támogatásáról URL: http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/2005/MK26.pdf (Utolsó letöltés: 2018. 03. 12.)

[14] Törzsök Károlyné (2006): Szakszolgálatok és szakmai szolgáltatások a többcélú kistérségi társulásokban. In: Új pedagógiai szemle 56. évfolyam 5. szám. 45-62. p.

A szakszolgálati rendszert fenntartói és szervezeti szempontból jellemző heterogenitás, az egységes szakmai irányítás hiánya országosan igen eltérő színvonalú feladatellátást vont maga után. Az ellátásban dolgozók egymástól elszigetelten, független szakmaisággal voltak jelen, felhalmozott szaktudásuk ebből kifolyólag nem tudott koncentrálódni. A tudásátadás, a jó gyakorlatok megosztása, s ezáltal az egész terület szakmai fejlődése esetleges, sporadikus képet mutatott.

A társulások által kötelezően két tevékenységre koncentrálódó szakszolgálati feladatellátás elsősorban a területileg rendelkezésre álló szakemberállomány függvényében alakult, illetve a helyi szinten hagyományokkal bíró ellátási formákat érintette, következésképpen országosan lefedett, teljes körű ellátásról nem lehetett szó. A megyei szintű szolgáltatások elérhetősége – a zavaros és változékony fenntartói háttér okán – szinte kizárólag a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok tevékenységi körére korlátozódott, mivel egyedül ezek az intézmények szerveződtek meg minden megyében elérhető módon.

A rendezetlen, kaotikus struktúra feloldására – a pedagógiai szakszolgálati tevékenységek körének deklarálásával – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.)[15] vállalkozott, majd a részletes feladatellátás és működés rendeletileg került szabályozásra (továbbiakban: Rendelet)[16]. A feladatellátás bővülésén túl a szervezeti struktúrában is jelentős változás következett be. A feladatellátásra már csak megyénként egy intézmény, a megyei pedagógiai szakszolgálat jogosult, melynek feladatköre valamennyi szakszolgálati feladat ellátására kiterjed. A Rendelet a pedagógiai szakszolgálatok működésének hatékonyabbá tétele érdekében tehát megyénként egy – szakmailag és szervezetileg önálló – intézményt nevesít, melyet feladatok és működési körzet szempontjából székhelyintézményre és a járási szintű tagintézményekre bont. Az új intézménytípus létrehozását a szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés garanciáinak biztosítása, a lehető legmagasabb szintű minőségi ellátás megvalósítása, továbbá az egységes rendszerben történő hálózati gondolkodás kialakításának követelménye indokolta. Az új struktúra szorosabb szakmai és szakmaközi kapcsolatok kiépítését, egységes szakmai szabályozók érvényesítését, továbbá a vizsgálati és terápiás munka minőségének fejlesztési lehetőségét biztosítja.[17]

2013 szeptemberétől tehát olyan pedagógiai szakszolgálati intézményekben egyesültek az addig különböző fenntartatásban és működtetési formában funkcionáló intézmények, melyek valamennyi szakszolgálati feladatkör egységes ellátását biztosítják. Az új szervezetben tehát a járásonként és tankerületenként kialakított tagintézmények a megyék egész területén azonos minőségben teszik hozzáférhetővé valamennyi szakszolgálati feladat ellátását. Az egységes értelmezés és elvárások alapján kialakított pedagógiai szakszolgálati intézményekben egységesen szabályozott és irányított tevékenységrendszer mellett, előbb-utóbb a tartalmak is egyre inkább egységessé válnak.

A szakszolgálati ellátást leíró jogszabály tehát olyan széles alapokra épülő rendszert határoz meg, melyen belül szakterületekre tagolódva egyenként és összességében is jellemző, hogy a feladatok és tevékenységek egyre specifikusabbak, míg egyre kevesebb számú intézményhez kapcsolódnak (székhely, tagintézmény). Az egyes intézményekhez rendelt feladatok és tevékenységek szükségessé teszik a szabályozás differenciált rendszerét. Az ellátásban az általánostól a specifikusan egyedi felé haladás gondolata már korábban is megjelent, elsősorban a nemzetközi gyakorlat alapján. Ennek megfelelően az alapprotokoll a hazai és nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével, a korábbi protokollok fejlesztésének és alkalmazásának tapasztalatai alapján készült el. A szakszolgálatok szakmai protokolljai iránti érdeklődés új lendületet kapott a szakszolgálati rendszer strukturális átszervezésével, a szolgáltatások

[15] 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről. URL: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139880.338618 (Utolsó letöltés: 2018. 03. 25.)
[16] 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.
URL: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=159102.344594 (Utolsó letöltés: 2018. 03. 25.)
[17] Bacsa Judit – Balog Emília – Debreczeni-Beretzk László – Gurdonné Kovács Helga – Gyöngyösi Judit – Hegedűs Ildikó – Karasz Hilda – Vámos Barbara: Jó gyakorlatok a pedagógiai szakszolgálati ellátásban. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2015

bővülésével, a korábbi pedagógiai szakszolgálati tevékenységek összekapcsolásával. Az ellátórendszer differenciálódása, a rendszerben zajló szervezetfejlesztés, az egyes ellátási tevékenységek változása együttesen tették szükségessé a pedagógiai szakszolgálatok protokolljának átfogó és komplex fejlesztését, melynek első lépéseként készült el a pedagógiai szakszolgálati alapprotokoll.[18]

2.3. A Tolna megyei fejlődés

Tolna megyében Szekszárdon, a megyeszékhelyen 1978 óta működött nevelési tanácsadó. Pakson a városi tanács 1986-ban, megyei jóváhagyás után hozott létre nevelési tanácsadót, s ugyanebben az időben létesítették a megye más városainak – Bonyhád, Dombóvár, Tamási – analóg intézményeit is. A tanácsadók induló eszközkészletét centralizáltan a megyei költségvetés szabályozta, a működés költségeit a városi tanácsok fedezték.
A rendszerváltást követően Szekszárd és Paks intézményei városi fenntartásban maradtak, míg Bonyhád, Dombóvár és Tamási nevelési tanácsadója megyei fenntartásba került. Ez utóbbi három intézmény kezdetben a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottsághoz, majd a megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményhez csatolva működött.
Az intézményfenntartás lehetőségei a települési önkormányzatok mindenkori finanszírozási lehetőségeinek függvényében, a rendszerváltástól kezdődően alapvetően meghatározták az intézmények fejlődési irányvonalát. Miközben Paks és Szekszárd esetében – mind a diagnosztikai, mind pedig a terápiás munka tekintetében – többnyire a társadalmi igények mentén alakult a feladatellátás, addig a másik három településen kevésbé szervezett, több esetben ad hoc jellegű ellátás biztosítására volt csak lehetőség. Bonyhád, Dombóvár és Tamási városokban a diagnosztikai és terápiás munka szervezeti szempontból is különvált, s egymástól szeparált intézményekben igyekeztek biztosítani a feladatellátást, azonban Szekszárd és Paks szakszolgálati intézményei kistérségi centrumokként működve, kifejezetten jónak mondható tárgyi és személyi feltételek mentén tudták biztosítani a mindenkori igényekhez leginkább igazodó szakszolgálati tevékenységet.

2.4. A többcélú kistérségi társulások szerepe

Az ország 2004-es Európai Uniós csatlakozása új, addig nem tapasztalt jelenségeket hozott magával. A közigazgatás átszerveződése következtében felül kellett vizsgálni a működési lehetőségeket. Az Uniós elvárások elsősorban a térségi – kistérségi társulásokat preferálták. A kistérségi települések összehangolt fejlesztésének előmozdítása, az önkormányzati közszolgáltatások színvonalának kiegyenlített emelése érdekében 2004-ben Tolna megyében is létrejöttek a többcélú kistérségi társulások. A társulások megalakulásának feltételeként két pedagógiai szakszolgálati feladat ellátását kellett biztosítani. Tolna megyében a többcélú kistérségi társulások kezdetben az alábbi szakszolgálati feladatok ellátását vállalták fel.

Dombóvár és Környéke Többcélú Kistérségi Társulás:
A nevelési tanácsadás, a logopédiai ellátás és a gyógytestnevelés a Tolna Megyei Önkormányzat által fenntartott Móra Ferenc Általános Iskola közreműködésével, a korai fejlesztés és a fejlesztő felkészítés pedig a Társulás fenntartásában működő „Reménység” Napközi Otthon közvetítése

[18] Torda Ágnes – Nagyné Réz Ilona: Alapprotokoll a pedagógiai szakszolgálati tevékenységekhez. Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Budapest, 2015

által valósult meg. Az intézmény 2011 szeptemberétől a pedagógiai szakszolgálati feladatok közül gyógytestnevelést és logopédiát is ellátott a kistérségben.

Völgységi Többcélú Kistérségi Társulás (Bonyhád):
A pedagógiai szakszolgálatok vonatkozásában mikrotérségeket alakított ki a Társulás. Logopédiai ellátás és gyógytestnevelés történt Mórágyon (Bátaapáti, Mőcsény, Grábóc), Nagymányokon (Kismányok, Györe, Izmény, Váralja), Tevelen (Bonyhádvarasd, Kisdorog, Kisvejke, Lengyel, Závod) és Bonyhádon (Kakasd, Mucsfa, Cikó).
A nevelési tanácsadás és korai fejlesztés feladatainak ellátására a Tolna Megyei Önkormányzattal kötöttek megállapodást.
2011-től, a BONI Egységes Pedagógiai Szakszolgálat megalakulásától kezdődően a fenti szakszolgálati feladatokon túl, a konduktív pedagógiai ellátás megszervezésére is sor került.

Paksi Többcélú Kistérségi Társulás:
A paksi kistérség összehangolt fejlesztésének előmozdítása, az önkormányzati közszolgáltatások színvonalának kiegyenlített emelése érdekében 2004-ben, 14 települési önkormányzat részvételével jött létre a Paksi Többcélú Kistérségi Társulás. A társulás a pedagógiai szakszolgálati feladatokat 2005-től – feladat-ellátási megállapodás keretei között – a Paks Térségi Pedagógiai Szakszolgálat közreműködésével látta el. Ennek keretében az intézmény az alábbi pedagógiai szakszolgálati feladatok ellátását biztosította: nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés, utazó szakember-hálózat működtetése. 2007-ben a szakszolgálati feladatok teljes körű ellátása érdekében, az intézmény alapító okirata a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, a konduktív pedagógiai ellátás és gyógytestnevelés feladataival bővült.

Szekszárd és Térsége Többcélú Kistérségi Társulás:
A Társulás a pedagógiai szakszolgálati feladatok közül a nevelési tanácsadást a kistérség valamennyi településén, a logopédiai ellátást 10 településen a Városi Nevelési Tanácsadó és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat közreműködésével látta el, feladatellátási megállapodás alapján.
A kistérségi társulás által vállalt pedagógiai szakszolgálati feladatok (nevelési tanácsadás, logopédia) ellátása mellett a közoktatási intézmények részéről igény mutatkozott a gyógytestnevelés ellátására is, ezért 2010. szeptember 1-jétől megszervezték a feladatellátást a kistérségben. A kistérségi társulás a Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményével kötött megállapodást, a gyógytestnevelési feladat utazó szakemberek biztosításával került ellátásra.
2010 szeptemberétől a kistérség néhány intézményében elindítására került az iskolapszichológiai feladatellátás is, amelyet ugyancsak a Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye utazó szakembereinek segítségével biztosítottak.

Tamási-Simontornyai Többcélú Kistérségi Társulás:
A Társulás kezdetben a Würtz Ádám Társult Általános Iskola és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat többcélú intézményként az általános iskola feladata mellett a pedagógiai szakszolgálatok közül a logopédiát és gyógytestnevelés ellátását vállalta fel.
2008-tól, a Tamási és Környéke Oktatási és Nevelési Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat intézménye (TONIEPSZ) megalakulásával biztosították a fent említett pedagógiai szakszolgálati tevékenységeket. 2010-től a korai fejlesztés feladatainak ellátását is vállalta az intézmény.

2.5 A Klebelsberg (Intézményfenntartó) Központ szerepe

A pedagógiai tevékenységet segítő szolgáltatások fejlődése Magyarországon, azon belül pedig Tolna megyében – mint azt a fentiekben láthattuk – változatos fejlődési utat járt be 2013-ig. Az ellátórendszer a nevelési tanácsadók intézményi bázisán, később pedig a kistérségi társulások gesztor intézményinek segítségével szilárdult meg, biztosítva ezzel egy országos szintű szolgáltatói rendszer kiépítésének alapjait. Az intézményhálózat azonban – mint ahogy a fenti példákon keresztül szemléletesen érzékelhető volt – különböző szervezeti struktúrával, heterogén szakembergárdával, igen eltérő színvonalú ellátást biztosított. A feladatellátás egységesítése, az egyenlő esélyű szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása elengedhetetlen feladattá vált, melynek megvalósítását a Klebelsberg (Intézményfenntartó) Központ vállalta magára.
Tolna megyében 2013 szeptemberétől a székhelyintézmény mellett öt járási tagintézmény (Dombóvár, Bonyhád, Paks, Szekszárd, Tamási) került kialakításra; a Tolnai Tagintézmény működésének megszervezése a közeljövő feladata lesz. A tagintézmények fenntartása és működtetése kezdetben – esetenként meglehetősen nehezen átlátható módon – az önkormányzatok és az állami intézményfenntartó között megosztva funkcionált, majd 2017-től egységesen valamennyi tagintézményünket a Szekszárdi Tankerületi Központ tartja fenn és működteti.

Dombóvári Tagintézmény:
A Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye által ellátott feladatok (nevelési tanácsadás) és a „Reménység” Napközi Otthon közreműködésével biztosított feladatellátás (korai fejlesztés, fejlesztő felkészítés, majd logopédiai ellátás, gyógytestnevelés) integrálása által létrejött a TMPSZ Dombóvári Tagintézménye, mely a járás valamennyi településén az Nkt. és a Rendelet szerinti szakszolgálati feladatok ellátására jogosult.

Bonyhádi Tagintézmény:
A Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye által ellátott feladatok (nevelési tanácsadás, korai fejlesztés, gyógytestnevelés) és a BONI Pedagógiai Szakszolgálati Intézményegysége közreműködésével biztosított feladatellátás (logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, konduktív pedagógia) integrálása által létrejött a TMPSZ Bonyhádi Tagintézménye, mely a járás valamennyi településén az Nkt. és a Rendelet szerinti szakszolgálati feladatok ellátására jogosult.

Paksi Tagintézmény:
A Paks Térségi Pedagógiai Szolgáltató Központ a gyógytestnevelés kivételével, 2007-től kezdődően valamennyi pedagógiai szakszolgálati feladat ellátását biztosította. Az intézmény átvételével létrejött a TMPSZ Paksi Tagintézménye, mely a járás valamennyi településén az Nkt. és a Rendelet szerinti szakszolgálati feladatok ellátására jogosult.

Szekszárdi Tagintézmény:
A Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye által ellátott feladatok (gyógytestnevelés, korai fejlesztés) és a Városi Nevelési Tanácsadó és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat közreműködésével biztosított feladatellátás (nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás) integrálása által létrejött a TMPSZ Szekszárdi Tagintézménye, mely a Szekszárdi és a Tolnai járás valamennyi településén az Nkt. és a Rendelet szerinti szakszolgálati feladatok ellátására jogosult.

Tamási Tagintézmény:
A Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye által ellátott feladatok (nevelési tanácsadás) és a Tamási és Környéke Oktatási és Nevelési Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat intézménye (TONIEPSZ) közreműködésével biztosított feladatellátás (logopédiai ellátás, gyógytestnevelés, korai fejlesztés) integrálása által létrejött a TMPSZ Tamási Tagintézménye, mely a járás valamennyi településén az Nkt. és a Rendelet szerinti szakszolgálati feladatok ellátására jogosult.

3. TEVÉKENYSÉGEK, FELADATKÖRÖK

Az alábbiakban felsorolt tevékenységek és feladatkörök ellátását részben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, részben a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet, részben pedig az aktuálisan jelentkező társadalmi igények teszik szükségessé:

3.1. Az Intézmény ellátandó alaptevékenysége keretében végezhető feladatai

Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás:
Feladata a komplex koragyermekkori prevenció, tanácsadás és fejlesztés, az ellátásra való jogosultság megállapításának időpontjától kezdődően a gyermek fejlődésének elősegítése, a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása érdekében. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai tanácsadás, a kognitív, a szociális, a kommunikációs és a nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.
Utazó szakember-hálózat működtetése annak érdekében, hogy a családok a lakóhelyükön, vagy ahhoz a lehető legközelebb kaphassák meg a gyermekük állapotának megfelelő ellátást.

Elsődleges fejlesztési feladat: A Szekszárdi Tagintézmény két telephelyen való működésének egyesítése a korai fejlesztéssel kapcsolatos feladatellátás vonatkozásában.

Szakértői bizottsági tevékenység:
Feladata a gyermek, tanuló komplex vizsgálata alapján szakértői vélemény készítése az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása, a sajátos nevelési igény megállapítása vagy kizárása, sajátos nevelési igényű tanuló esetében a közösségi szolgálat teljesítésére vonatkozó kötelezettség alóli mentesítés, illetve a tankötelezettség meghosszabbítása céljából javaslattétel a különleges bánásmód keretében történő ellátására, az ellátás módjára, formájára és helyére.

A Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat intézményében egy megyei szakértői bizottság és öt járási szakértői bizottság működik.

A járási szakértői bizottságok feladata (Bonyhád, Dombóvár, Paks, Szekszárd, Tamási):

- a harmadik életévüket betöltött gyermek, tanuló teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai vizsgálata,
- a beilleszkedési, a tanulási, a magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása és az ehhez kapcsolódó felülvizsgálatok elvégzése,

- a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása.

A megyei szakértői bizottság feladatai:

- Koordinációs feladatok:
  - a járási szakértői bizottság szakmai működésének koordinációja,
  - a szakértői vizsgálatoknál alkalmazott protokoll eljárások ellenőrzése és fejlesztése,
  - speciális diagnosztikai feladatok koordinálása.
- Diagnosztikai feladatok:
  - a háromévesnél fiatalabb gyermekek teljes körű pszichológiai, pedagógiai-gyógypedagógiai, továbbá szükség szerint orvosi vizsgálata,
  - a gyermek, tanuló vizsgálatának eredményei alapján szakértői vélemény készítése,
  - a járási szakértői bizottság által megküldött vizsgálati dokumentáció és iratanyag, illetve saját kiegészítő vizsgálatai alapján a sajátos nevelési igény, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítása vagy kizárása, a szakértői vélemény elkészítése,
  - a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók esetében a felülvizsgálatok elvégzése,
  - a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló családja részére a juttatások és kedvezmények igénybevételéhez szükséges igazolások kiadása,
  - javaslattétel a súlyosan-halmozottan fogyatékos gyermekek ápoló-gondozó otthoni ellátására, a három évnél idősebb gyermekek bölcsődei ellátására, fogyatékos fiatalok lakóotthoni ellátásra.

Elsődleges fejlesztési feladat: Figyelembe véve az SNI és BTM-es tanulók létszámarányának országos szinten tapasztalható statisztikai eloszlását, tagintézményeinknek a jövőben különösen a BTM-esnek nyilvánított gyermekek státuszjogosultságán kell tudatosan elgondolkodnia.

Nevelési tanácsadás:

A nevelési tanácsadás feladatai:

- A nyilvántartásba vételt követően a szülővel az első problémafeltáró beszélgetés lebonyolítása, a gyermek, a tanuló adaptív viselkedésének, szociális érettségének felmérése, ennek eredményeképpen tanácsadásban részesítés vagy a szakszolgálati ellátásba vétel szükségességének meghatározása.
- Segítség nyújtása a gyermek családi-, és óvodai neveléséhez, a tanuló iskolai neveléséhez és oktatásához, ha a gyermek, tanuló egyéni adottsága, fejlettsége, képessége, tehetsége, fejlődésének üteme indokolja. Pedagógiai, pszichológiai támogatást, fejlesztést, terápiás gondozást nyújt a gyermeknek, a tanulónak, támogatja a család nevelő, a pedagógus nevelő és oktató munkáját, szükség esetén segíti a nevelési-oktatási intézmények és a család kapcsolattartását.
- Pszichés állapot feltárását célzó vizsgálat végezése és szakértői vélemény készítése a szülő, illetve jogszabályban meghatározott esetben a gyámügyi, gyermekvédelmi, gyermekjóléti alapellátást végző intézmény kérésére.
- Prevenciós tevékenység keretében együttműködés a védőnői és gyermekorvosi hálózattal, a gyermek korai fejlődési időszakában teljes körű családi mentálhigiénés intervenció biztosítása.
- Az óvodai nevelésben részesülő, negyedik életévüket betöltött gyermekek körében a tanulási és beilleszkedési nehézségek megelőzése céljából – a szülő előzetes hozzájárulásával – szűrés végzése.
- Komplex pszichológiai és gyógypedagógiai ellátás keretében folyamatdiagnosztikai célú vizsgálatot, valamint gondozást végez, terápiás ellátást, korrektív megsegítést nyújt a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján a nevelési tanácsadás keretében

fejlesztésben részesülő gyermekek, tanulók számára, továbbá tanácsadást biztosít, és konzultációs lehetőséget nyújt a gyermekek, a tanulók szülei, pedagógusai részére. A gyermek, a tanuló fejlesztése során az állapotára irányuló változásokat a folyamatdiagnosztika során értékeli.

Elsődleges fejlesztési feladat: A terápiás tevékenység biztosítására fordított erőforrások – lehetőség szerinti – növelése, illetve a terápiás eszköztár bővítése.

Logopédiai ellátás:

Feladata a hangképzés, a beszéd, a beszélt és írott nyelvi képesség fejlődési és szerzett zavaraihoz, továbbá a specifikus tanulási zavarokhoz (diszlexia, diszortográfia, diszgráfia, diszkalkulia) kapcsolódó prevenciós, állapotmegismerési és terápiás tevékenység.
A logopédiai ellátás keretében el kell végezni a harmadik és ötödik életévüket betöltött gyermekek beszéd- és nyelvi fejlettségének szűrését, és ennek eredménye alapján szükség szerint el kell végezni a gyermek további logopédiai vizsgálatát, illetve kezdeményezni kell a további gyógypedagógiai, pszichológiai, orvosi vizsgálatokat.
Részletes logopédiai vizsgálat és logopédiai vizsgálati vélemény alapján kell a gyermek további logopédiai ellátását megszervezni, ha a szűrés és a logopédiai vizsgálat eredményei alapján erre szükség van.
Utazó szakember-hálózat működtetése annak érdekében, hogy a gyermekek a lakóhelyükön, vagy ahhoz a lehető legközelebb kaphassák meg az állapotuknak megfelelő ellátást.

Elsődleges fejlesztési feladat: A Szekszárdi és Tolnai járásban tapasztalható szakemberhiány okozta nehézségek csökkentése, valamint a jogszabályi órakeretek biztosítása.

Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás:

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás feladata a tanuló adottságainak, tanulási képességének, irányultságának szakszerű vizsgálata, és ennek eredményeképpen iskolaválasztás ajánlása. A tanácsadás során figyelembe kell venni a tanuló személyes adottságait és érdeklődését.
A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás keretében nyújtott tájékoztatás elősegíti a tanuló pályaválasztását, ennek érdekében kapcsolatot tart a foglalkoztatási pályaválasztási tanácsadóval, valamint a tehetséggondozó hálózattal.
A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadó a javaslatait a tanuló meghallgatása, szükség szerinti vizsgálata és az érintett pedagógusok véleménye alapján alakítja ki.
A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi tájékoztatással, kiadványokkal segíti az iskolai pályaorientációs tevékenységet.
A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadási feladatokat a székhelyintézmény látja el.

Elsődleges fejlesztési feladat: A megyei szintű feladatellátás – tagintézmények bevonásával történő – kiépítése.

Konduktív pedagógiai ellátás:

A konduktív pedagógiai ellátás feladata a központi idegrendszeri sérültek konduktív nevelése, fejlesztése és gondozása. A konduktív pedagógiai ellátás az óvodai neveléshez, iskolai neveléshez és oktatáshoz kapcsolódóan vagy egyéni fejlesztő foglalkozás keretében nyújtható.

Gyógytestnevelés:
A pedagógiai szakszolgálat keretében nyújtott gyógytestnevelés feladata a gyermek, a tanuló speciális egészségügyi célú testnevelési foglalkoztatása, ha az iskolaorvosi vagy szakorvosi vizsgálat gyógytestnevelésre utalja. Abban az esetben, ha a szükséges feltételek rendelkezésre állnak, a tanulók részére heti egy tanórai foglalkozás keretében úszás órát kell szervezni.

Elsődleges fejlesztési feladat: A Paksi és Tamási járásban tapasztalható szakemberhiány okozta nehézségek csökkentése, valamint a jogszabályi órakeretek biztosítása.

Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás:
A pedagógiai szakszolgálat keretében nyújtott iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el.
Az iskola- és óvodapszichológiai feladatok koordinátorának a feladatai:

- az óvodai, iskolai preventív szűrések járási szintű koordinációja,
- a nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott pszichológusok számára konzultációs foglalkozások szervezése,
- a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok által ellátásban részesített gyermekeket, tanulókat érintően szakmai konzultációs lehetőség biztosítása, szakszolgálati/egészségügyi vizsgálat irányultságára, helyére vonatkozó javaslattétel,
- a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok megkeresésére egyéni szakmai segítés, esetvezetési segítségnyújtás, kettős vezetést igénylő csoportfoglalkozások vezetésében való közreműködés,
- a nevelési-oktatási intézmény vagy az intézményben dolgozó iskolapszichológus, óvodapszichológus megkeresésére esetmegbeszélő, tanári képességfejlesztő csoportfoglalkozás megszervezése, közreműködés annak megvalósításában,
- egyéni tanácsadás és konzultáció pedagógusok számára,
- a szakszolgálat és a nevelési-oktatási intézmény közötti kapcsolat segítése,
- a pedagógiai szakszolgálatnál önkéntesen bejelentkező, az óvodától, iskolától független szolgáltatást igénylő szülők és gyermekek óvodai, iskolai problémákkal összefüggő ellátása, szakmailag indokolt esetben a titoktartás szakmai, etikai elveinek betartása mellett az érintett intézményében dolgozó iskolapszichológussal, óvodapszichológussal való konzultáció.
- kapcsolatot tart a miniszter által az országos szakmai irányítási feladatok ellátásában való közreműködésbe bevont Országos Iskolapszichológiai Módszertani Bázissal.

Ha az Intézmény működési körzetében működő nevelési-oktatási intézményben az iskolapszichológus, óvodapszichológus munkakör nem került betöltésre, az adott munkakör betöltéséig, a nevelési-oktatási intézmény vezetőjének erre vonatkozó írásbeli kérésére az Intézmény támogatást nyújthat az ellátás iránti igény kielégítéséhez.

Elsődleges fejlesztési feladat: A szakemberhiány okozta nehézségek csökkentése, valamint a jogszabályi kereteknek való megfelelés biztosítása.

Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása:
A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása keretében az Intézmény feladata:

- korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás,

- a tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása, további megsegítésre irányítása,
- önismereti csoport szervezése és vezetése a tehetséges gyermekek részére,
- tanácsadás, támogatás a szülő, konzultáció a pedagógus részére,
- közös tehetség-tanácsadási fórum szervezése,
- speciális tehetségprogramban való részvételre javaslat adása,
- a tehetségazonosítás, a tehetséggondozás feladatát ellátó pszichológus szakmai kapcsolatot tart a tehetségfejlesztő programok vezetőivel és az iskola-, óvodapszichológussal,
- javaslatot tesz a tanuló számára a tehetségprogramba történő bekapcsolódásra,
- kimeneti méréseket végez,

A tehetséggondozó koordinátor feladata:

- kapcsolattartás a nevelési-oktatási intézmények iskola- és óvodapszichológusaival,
- kapcsolattartás a Nemzeti Tehetségponttal,
- a Nemzeti Tehetségügyi Adatbázis és a Nemzeti Tehetség Program pályázati kiírásainak figyelemmel kísérése,
- kapcsolattartás a Nemzeti Tehetségfejlesztési Központtal.

Elsődleges fejlesztési feladat: A tagintézményi szintű feladatellátás megyei koordinálásának – tagintézmények bevonásával történő – hatékony megvalósítása.

3.2. Kiegészítő szolgáltatások (a feltételek és lehetőségek függvényében)

- Állatasszisztált terápiák működtetése: kutyás terápia.
- Szakmai könyvtárak működtetése.
- Játékkölcsönzés, játszóház.
- Konzultációs, szupervíziós lehetőség pedagógusok számára.
- Közreműködés a pszichológiai kultúra terjesztésében előadások, szülői értekezletek, nevelőtestületi értekezletek, …stb. formájában.
- Egyetemi/főiskolai szakmai gyakorlati terephely biztosítása.

3.3. Egyéb intézményi tevékenységek

- **Munkaközösségek működtetése**
  - Diagnosztikai munkaközösség:
    Szakértői bizottsági tevékenység
    Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás.
  - Terápiás munkaközösség:
    Nevelési tanácsadás
    Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
    Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
  - Korai fejlesztés, konduktív pedagógiai ellátás, fejlesztő nevelés munkaközösség:
    Gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
    Konduktív pedagógiai ellátás

- Logopédiai munkaközösség
  Logopédiai ellátás
- Gyógytestnevelők munkaközössége
  Gyógytestnevelés
- Belső Ellenőrzési Csoport

- **Nyertes pályázatok megvalósítása**

  - A Paksi és a Tamási Tagintézmény a korábbi években a TÁMOP-3.1.6 kódszámú pályázaton (az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények által nyújtott szolgáltatások fejlesztése a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók együttnevelésének támogatása érdekében) vissza nem térítendő támogatást nyert. A pályázatok megvalósítása befejeződött, a munkatársak a befejezett pályázati tevékenység fenntarthatósági feladatainak megvalósításában vesznek részt. Ennek keretében – egyebek mellett – mindkét tagintézmény hatékonyan működteti a speciális fejlesztő eszközök és játékok kölcsönzésére létrehozott eszközkölcsönzőt.
  - Az elmúlt években több tagintézményünk (Tamási, Bonyhád, Paks) nyújtott be sikeres pályázatot a „Victoria a Gyermekekért" Egészségvédelmi Közhasznú Alapítványhoz, melynek eredményeként az intézmény fejleszthette teszt- és eszközállományát.
  - Intézményünk 2017-ben sikeres pályázati eljárást követően elnyerte a „Pécsi Tudományegyetem Partnerintézménye" címet.
  - Az EFOP 3.1.6-16 A köznevelés esélyteremtő szerepének erősítése címmel a Szekszárdi Tankerületi Központ intézményünk és az EGYMI vonatkozásában nyújtott be pályázatot, melynek során 266 M Ft támogatást nyertünk. A pályázat megvalósítása az elkövetkezendő időszak feladata lesz.
  - Az Intézmény szakmai feltételrendszerének fejlesztése érdekében a Tankerülettel karöltve a Széchenyi 2020 keretében megjelent „A köznevelés támogató szerepének erősítése" című (EFOP-4.1.6-16 kódszámú) felhívásra is pályáztunk, melynek elbírálása még folyamatban van.
  - A Szekszárdi Szakképzési Centrummal szakmai együttműködési megállapodást kötöttünk a GINOP-6.2.3-17-2017-00038 azonosítószámú, „A szakképzési intézményrendszer átfogó fejlesztése" pályázati kiírásra benyújtott projekthez. A nyertes pályázat eredményes és hatékony megvalósítása érdekében együttműködünk az intézménnyel a „Lemorzsolódás csökkentése a Szekszárdi Szakképzési Centrum tagintézményeiben" c. pályázati program sikeres megvalósítása érdekében.
  - A 2018 februárjában beadott mobilitási pályázatunk célja (az Erasmus + KA1 által), az intézményünkben dolgozók szakmai fejlődésének támogatása, a gyermekekkel való foglalkozás minőségének fejlesztése és megújítása.

- **Járási szintű „jó gyakorlatok" megismerése, adaptálása**
  Az egymástól való tanulás elve alapján, egy-egy szakszolgálati területen kialakult járási szintű jó gyakorlat megismertetésével és adaptálásával is egységesíthető a szakszolgálati feladatellátási rendszer annak érdekében, hogy a megye különböző településein élő gyermekek és tanulók ugyanolyan színvonalú ellátásban részesüljenek.

- **Szakmai könyvtár**
  Azon tagintézményekben, amelyek szakmai könyvtárat működtetnek, fontos feladatnak tartom a könyvállomány megőrzését, katalogizálását, a kölcsönzési lehetőség további biztosítását.

- **Főiskolai/egyetemi gyakorlati telephely**
  Intézményünk – tekintettel a szakterületen tapasztalható súlyos szakemberhiányra – fontos feladatának tekinti az egyetemi/főiskolai hallgatók gyakorlati képzésének támogatását. A lehetőséget valamennyi tagintézményre kiterjesztettük, azzal a nem titkolt szándékkal, hogy szakmailag képzett munkaerőt csalogassunk megyénkbe, különös tekintettel a hiányszakmák vonatkozásában.

- **Honlap**
  Az Intézmény honlapját folyamatosan frissítjük és aktualizáljuk, az egyes tagintézmények a központi címen keresztül alfiókok segítségével érhetők el: www.tmpsz.hu

4. SZERVEZETI FELÉPÍTÉS, TERÜLETI LEFEDETTSÉG

Az intézmény szervezeti felépítését, illetve a területi lefedettséget a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet előírásai, illetve a helyi igények és lehetőségek irányozzák elő.

4.1. Az intézmény szervezeti felépítése

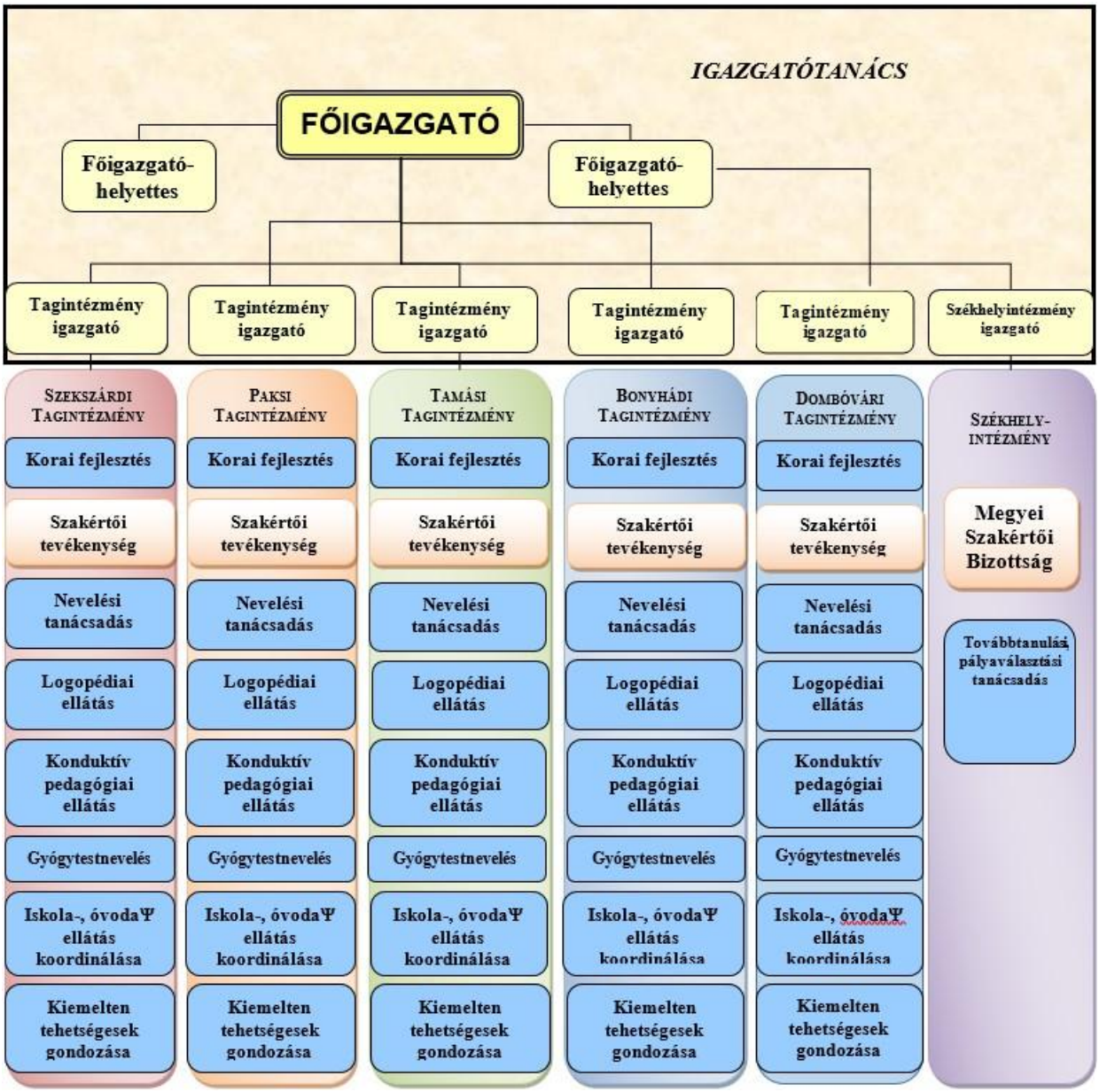

4.2. Az intézmény területi lefedettsége

5. CÉLMEGHATÁROZÁS

A vezetői program megvalósításával kardinális célom, hogy a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményei által, a megye és a járások vonatkozásában egyaránt olyan szakszolgálati módszertani központtá váljon, amely a gyermekek személyiségfejlődéséhez, szüleik számára és pedagógusaik szakmai munkájához – a lehetőségekhez mérten – maximális segítséget tud nyújtani.
Ennek megvalósításához az Intézmény, valamint a gyermek mögött álló család és az intézményhálózat szoros együttgondolkodását, együttműködését szorgalmazom.

6. HELYZETELEMZÉS, ERŐFORRÁSOK BEMUTATÁSA

6.1. Személyi feltételek, szellemi bázis

- Az Intézmény jogszabályban rögzített feladatellátásának biztosításához mintegy 20%-os státuszbővítésre van szükség.
- Tudatos munkaerő-gazdálkodás eredményeként elengedhetetlen feladat a pedagógus munkakörben alkalmazott dolgozók szakvizsga kötelezettségét elérni.
- Az Intézmény munkáját pozitívan befolyásolja az ügyviteli, gazdasági, technikai alkalmazottak problémákhoz való hozzáállása, gyermekekhez és szüleikhez való segítőkész viszonyulása.
- Elvem, hogy az Intézmény minden dolgozójának – beleértve a szakembergárdát és a többi alkalmazottat is – olyan attitűdöt kell közvetítenie, mely gyermek és szülő felé forduló, továbbá magában hordozza a segítő, támogató, elfogadó, személyközpontú, diszkrét hozzáállást.

LÉTSZÁMADATOK AZ INTÉZMÉNYRE VONATKOZÓAN:

Jelenleg a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálatnál 112 főállású pedagógus munkakörben foglalkoztatott szakember, valamint 11 főállású, pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazott vesz részt az intézmény feladatainak ellátásában (beleértve a Székhelyintézmény dolgozóit is). Egyéb munkakörben 2 alkalmazott, közfoglalkoztatási jogviszonyban pedig 5 fő segíti az intézmény feladatellátását.
Ha a pedagógus munkakörben foglalkoztatottak létszámához hozzáadjuk a megbízási díjjal és túlóra terhére ellátott óraszámok létszámra vetített kalkulációját, akkor mintegy 121 fővel számolhatunk. Az intézményben foglalkoztatottak létszáma tehát hozzávetőleg 20%-kal marad el a rendelet által minimálisan előírt létszámtól (pedagógus munkakörben foglalkoztatottak: 147 fő; nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak: 16 fő).
A rendelet által előírt minimális foglalkoztatotti létszám (15/2013. EMMI rendelet 7. melléklet) és a valós alkalmazotti létszám közötti eltérést a következő ábra szemlélteti.

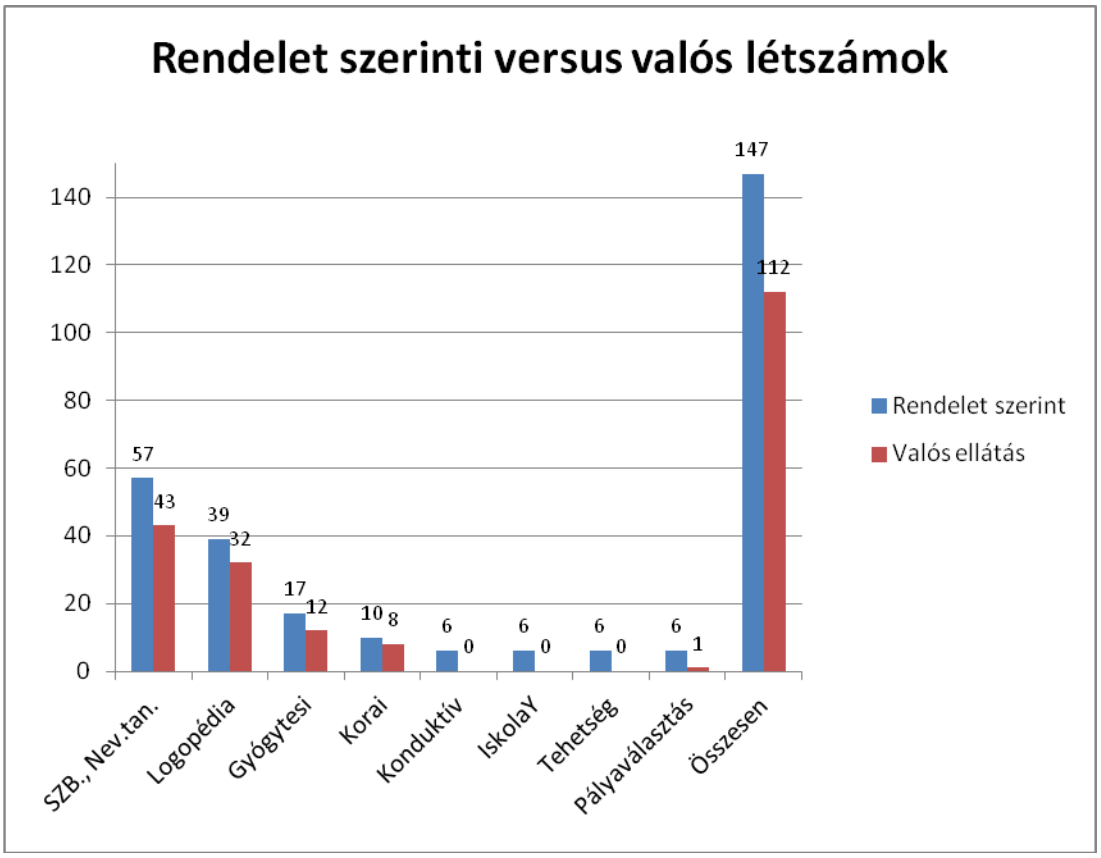

Az egyes tagintézményekben a tanév során ellátott óraszámok létszámra vetített kimutatását az alábbi ábra mutatja. (A státuszon felüli mutatószámok kalkulálása a ténylegesen engedélyezett túlórák és megbízási díjak összegzése alapján történt.)

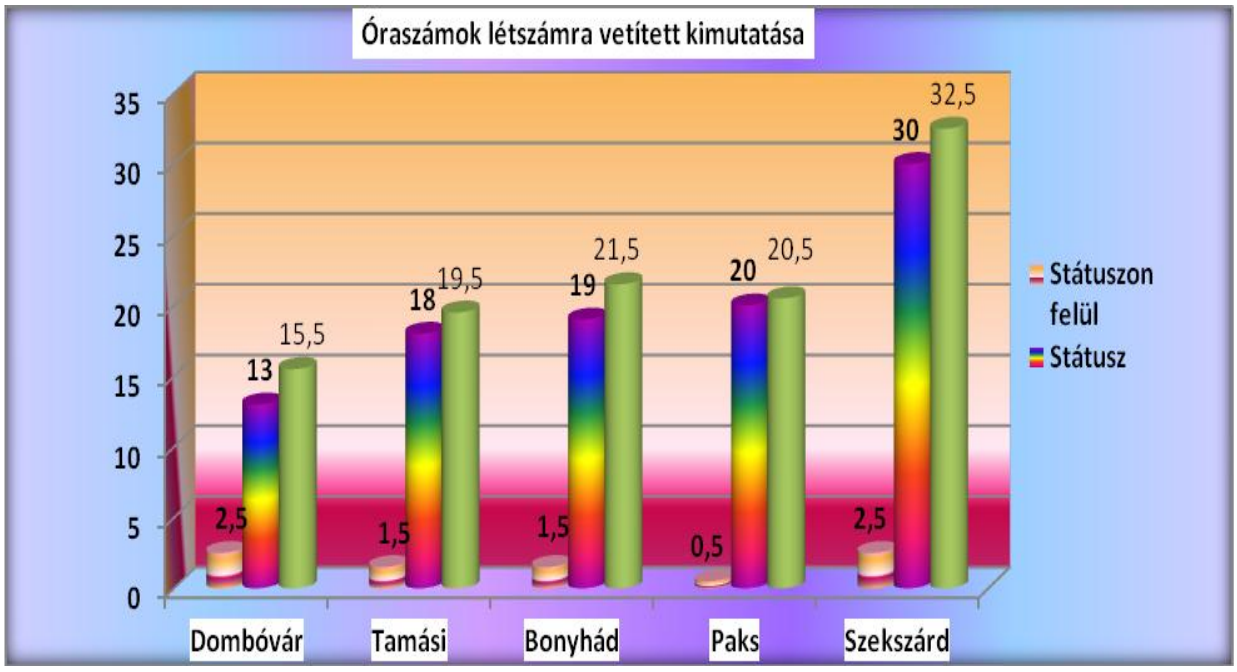

A pedagógusok minősítés szerinti besorolását a következő ábra szemlélteti. A legtöbb kolléga Pedagógus I. besorolású, a szakemberek egyharmada pedig Pedagógus II. fokozatban van. Kutatótanár még nincs az intézményben, Mester fokozatba 11 fő került, Gyakornoki státuszban pedig jelenleg 3-an vannak.

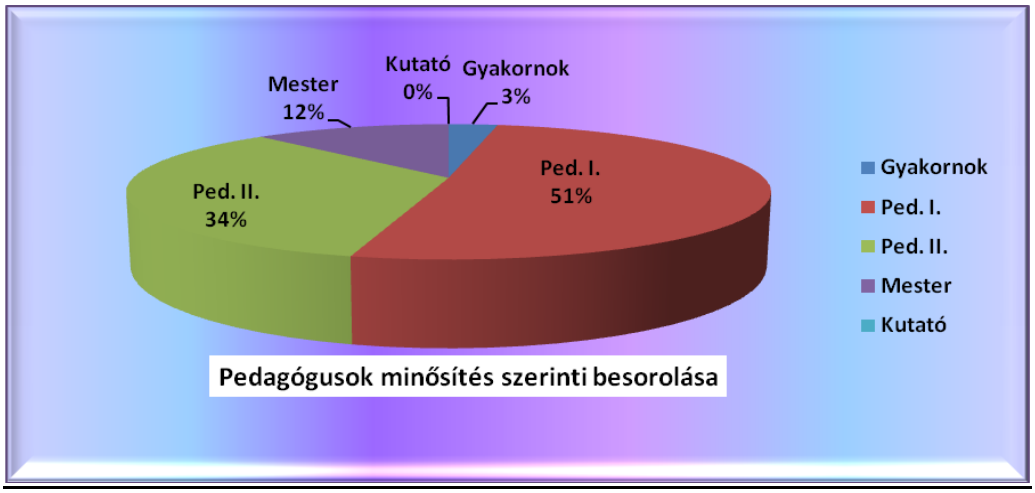

Az intézmény szakvizsgával rendelkező pedagógusait az alábbi diagram jelöli. A munkatársak háromnegyed része rendelkezik a foglalkoztatás feltételéhez kötött szakvizsgával, 21%-uk esetében ez még nem adott. (Megjegyzendő, hogy közöttük vannak olyanok is, akik szakvizsgára még nem kötelezettek, vagy már mentesülnek annak megszerzése alól.) Jelenleg 5 pedagógus esetében van folyamatban a szakvizsga megszerzése, 3 kolléga pedig szeptemberben kezdi tanulmányait, tehát náluk belátható időn belül számíthatunk annak abszolválására. A jövőben tagintézmény-vezetői hatáskörben szükséges mindazon kollégák képzésre történő motiválása, akik esetében jogszabály deklarálja a szakvizsga kötelezettség teljesítését.

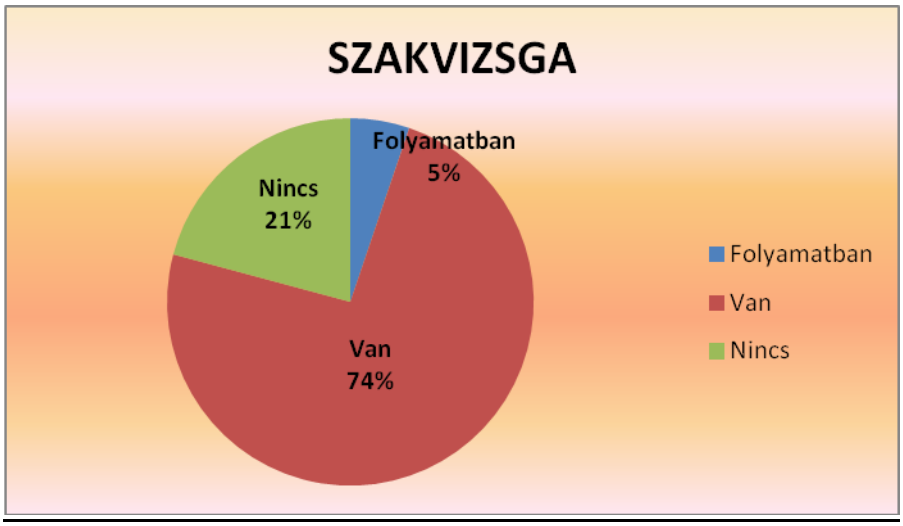

A következő ábra – a 2017/2018-as tanév vonatkozásában – szemlélteti az ellátotti óraszámok összpopulációhoz viszonyított arányát. Az ellátotti óraszámok kalkulálása a meglévő státuszok, valamint a túlórák és megbízási díjak éves kimutatása alapján történt. Az összpopuláció (0-23 éves korosztály) kimutatása az Országos Statisztikai Hivatal 2016. január 1-jei állapot szerinti adatszolgáltatása alapján készült. (A Szekszárdi járás létszámadatai összeadásra kerültek a Tolnai járás létszámadataival.)

Ellátotti óraszámok összpopulációhoz viszonyított aránya

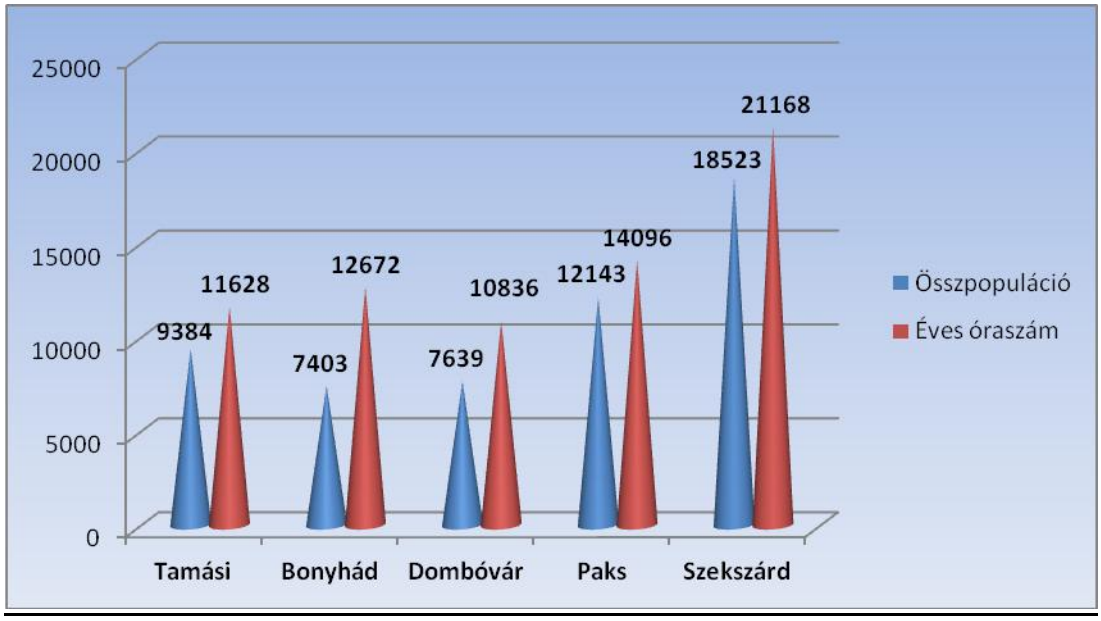

6.2. Tárgyi feltételek

6.2.1. Az épületek funkcióra való alkalmassága

Székhelyintézmény:

A Székhelyintézmény elhelyezése – fenntartói bérleménynek köszönhetően – az új feladatellátási helyre való költözés óta (2014) megoldott. A Székhelyintézmény a feladatellátáshoz szükséges helyiségekkel egyelőre rendelkezik, de hosszú távon – a hatékony munkaszervezés szempontjából – néhány újabb foglalkoztató helyiség bérlésére lesz szükség. Az épület fizikai szempontból akadálymentes, rendelkezik 2 db felvonóval. A jogszabályi előírásoknak megfelelően az emeleten található vendég mosdó zuhanyzó helyiséggel, továbbá a személyzeti illemhelyiség is megfelel a kívánalmaknak. A feladatellátáshoz rendelkezésre áll továbbá 6 vizsgáló helyiség, 1 pályaválasztási szoba, 1 orvosi szoba, 1 tárgyaló, 1 szakszolgálati titkársági iroda, 1 konyhafülke, valamint váróhelyiség. A főigazgatóság 1 főigazgatói, 1 főigazgató-helyettesi és 1 titkársági irodával rendelkezik.

Szekszárdi Tagintézmény:
Az épület funkcióra való alkalmassága a 2013 előtti feladatellátásnak megfelelő volt. A tagintézmény szakszolgálati feladatainak bővülése következtében azonban az intézmény négy éve két telephelyen működik, mert a korai fejlesztés feladatainak ellátására a központi épületben már nem lehetett helyet biztosítani. A fenntartóval karöltve tervezzük az épület bővítését, mely a szomszédos óvoda elköltözésével hamarosan megvalósulhat. Ennek eredményeképpen a szakmai erők integrálásával és a személyi adottságok hatékonyabb kihasználási lehetőségével a magas szintű szakmai munka feltételei biztosítottabbá válnak.

Paksi Tagintézmény:
Az épület funkcióra való alkalmassága elfogadható: 6 foglalkoztató szoba (egy orvosi szobaként is funkcionál), 1 tornaszoba, 1 vezetői iroda (foglalkoztató szobaként is használatos), 1 adminisztrációs helyiség, 1 raktár (a kölcsönözhető eszközök tárolására, szükség esetén foglalkoztató helyiség), 1 tanári szoba (konyhai résszel kiegészítve). Az intézményben található, használaton kívüli mosdóhelyiség fejlesztő szobává való átalakítása enyhíteni fogja a helyszűke adta problémákat, melyre várhatóan a közeljövőben kerül sor.

Bonyhádi Tagintézmény:
A tagintézmény elhelyezése 2014 óta biztosított. A szakszolgálati feladatellátás a településen azt megelőzően szétaprózva, egy-egy helyiségben, a feladatellátás biztosítására nem megfelelő módon működött. A tagintézmény megalakulásával a megfelelő épületben történő elhelyezés sürgető feladattá vált, melyre végül is egy önkormányzati tulajdonú épületben nyílt mód. Az épület tágas, világos foglalkoztató termekkel és kiszolgáló helyiségekkel van ellátva: 5 foglalkoztató terem, 2 tornaszoba, 1 igazgatói-, 1 igazgatóhelyettesi- és 1 titkári iroda áll rendelkezésre. Biztosított továbbá 1 alkalmazotti iroda, 1 étkező helyiség és 2 különálló személyzeti-, 2 vendég-kliensi mosdó. Mind az emeleten, mind a földszinten tágas váró ad lehetőséget a kliensek nyugodt elhelyezéséhez. Problémát az intézmény hiányzó akadálymentesítése, illetve az emeleti helyiségek hőszigetelése jelent.

Tamási Tagintézmény:
A tagintézmény elhelyezését – fenntartói bérlemény által – a 2013-as év végén sikerült megoldani, melynek eredményeként a szakszolgálat egy kétszintes városközponti épületbe költözött, amely a feladatellátásra minden szempontból alkalmas. Helyet kapott itt mozgásfejlesztő-, logopédiai- és fejlesztő terem, korai fejlesztéshez szükséges speciális terem, snoezelen terápiás szoba, vizsgálati szoba, tanári, szülői váró, iroda, konyha, raktár, irattár. A vizes blokkok megfelelőek, tiszták, az épület alsó szintje akadálymentesített.

Dombóvári Tagintézmény:
A tagintézmény kialakítása négy éve, a „Reménység” Napközi Otthon épületében történt. Az intézmény elhelyezésére az épület egyik szárnya biztosított lehetőséget, amely a feladatellátásra funkcionálisan alkalmas helyiségek kialakítását tette lehetővé. A közeljövőben szükség lenne az egymásba nyíló termek ajtóinak és falainak hangszigetelésére, valamint a babakocsik tárolására is alkalmas tér kialakítására.

6.2.2. Eszközellátottság

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet kötelező (minimális) eszköz- és felszerelési jegyzékében foglalt előírásoknak a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat intézményei – a legutóbbi fejlesztési lehetőségeknek köszönhetően –

javarészt megfelelnek. A kezdeti időszakban, a több helyen teljesen hiányzó eszközpark kialakítása részben az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. kiemelt projektjének (Társadalmi Megújulás Operatív Program 3.4.2/B „Sajátos nevelési igényű gyerekek integrációja; Szakszolgálatok fejlesztése"), részben pedig a fenntartó támogatásának köszönhetően valósult meg. Az eszközpark kialakítása, illetve bővítése különösen a Bonyhádi, Dombóvári és Tamási tagintézmények vonatkozásában volt nélkülözhetetlen, de fejlesztések a többi intézményben is történtek.
Napjainkra az eszközellátottság megyei szinten sokkal egységesebb és megnyugtatóbb képet mutat, mint az Intézmény megalakulásakor, de összességében valamennyi területen kisebb-nagyobb fejlesztésre lesz szükség.

Székhelyintézmény:
A Székhelyintézményben elsősorban további diagnosztikai eszközök (ADOS, Bayley-III, …stb.) beszerzésére lenne szükség.

Szekszárdi Tagintézmény:
A tagintézményben a szakmai és infrastrukturális eszközellátás elfogadható, de az informatikai eszközkészlet hiányos, a számítógéppark elavult. A saját gépkocsi használat is problémásnak tekinthető.

Paksi Tagintézmény:
A Paksi Tagintézményben az eszközellátottság többnyire megfelelő, a közeljövőben WPPSI-IV teszt beszerzésére lesz szükség.

Bonyhádi Tagintézmény:
A tagintézményben a logopédiai ellátáshoz szükséges eszközkészlet bővítése a legsürgetőbb feladat.

Tamási Tagintézmény:
A tagintézményben korai fejlesztéshez szükséges eszközök, lemezszekrény, szakirodalmak, illetve néhány diagnosztikus eszköz beszerzése a legfontosabb.

Dombóvári Tagintézmény:
A tagintézményben a korai fejlesztéshez szükséges eszközállomány fejlesztésére van szükség.

7. A CÉLMEGHATÁROZÁSBÓL EREDŐ FELADATOK

7.1. Rövid távon megoldandó feladatok

7.1.1. Kulcseseményi terv

Esemény	Felelős	Határidő	Értékelés, Ellenőrzés
EFOP- 3.1.6-16 kódszámú pályázat megvalósítása	tagintézmény-igazgatók főigazgató-helyettesek	folyamatos	főigazgató
GINOP pályázat együttműködési	szakmai és koordinációs főigazgató-helyettes	folyamatos	főigazgató

feladatainak ellátása			
Tagintézményi leltárok elkészítése	tagintézmény-igazgatók	azonnal	általános főigazgató-helyettes
Tagintézményi és Intézményi honlapok aktualizálása	általános főigazgató-helyettes	azonnal	főigazgató
Iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából végzett szakértői vizsgálatok	tagintézmény-igazgatók	2018. 04. 10.	főigazgató
TÁMOP 3.1.6. kódszámú befejezett pályázatok fenntarthatósági feladatainak megvalósítása	Paksi és Tamási Tagintézmény igazgatója	2018. 06. 15.	általános főigazgató-helyettes
KIR vezetése	tagintézmény-igazgatók	folyamatos	általános főigazgató-helyettes
A Rendelet 24. § (1) szerinti szűrővizsgálatok megszervezése	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 15.	főigazgató
A Rendelet 25. § (3) szerinti logopédiai szűrővizsgálatok lebonyolítása	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 15.	általános főigazgató-helyettes
A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet szerint a május 15-ig elvégzett szűrővizsgálatok alapján a gyógytestnevelésre jogosultak feltérképezése	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 15.	szakmai és koordinációs főigazgató-helyettes
Tanévi statisztikák elkészítése	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 30.	főigazgató
Tanév értékelése, év végi beszámolók elkészítése	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 30.	főigazgató
Nyári ügyeleti beosztások elkészítése, folyamatos nyitva tartás biztosítása	általános főigazgató-helyettes	2018. 06. 15.	főigazgató
Nyári karbantartási munkálatok előkészítése, megszervezése	tagintézmény-igazgatók	2018. 06. 30.	főigazgató

7.2. Közép távon megoldandó feladatok

Ahhoz, hogy a szervezet működésében törés ne következzen be, közép távú programként szükségesnek tartom az elmúlt időszakban lefektetett intézményi eredmények megszilárdítását, a megyei szakszolgálati rendszer stabilizálását. A megyében megközelítően teljes körűnek mondható pedagógiai szakszolgálati feladatellátást biztosítunk, ellátatlan település nincs. A megalakult és rendszeresen ülésező munkaközösségek segítik az egységes, megyei szintű szakmai szolgáltató-rendszer garanciáinak biztosítását.
A magas színvonalú feladatellátás megvalósítása – valamennyi szakszolgálati feladat tekintetében – megköveteli az egységes szakmai protokollok szerinti működést, melyre a tagintézmény-vezetők támogatásával a továbbiakban is nagy hangsúlyt kívánok fektetni.
A járások, illetve a tagintézmények közötti átjárhatóság kialakítása segíti az aktuálisan leterheltebb intézmények feladatellátásának zavartalan biztosítását, az optimális munkaerő-gazdálkodás, a humánerőforrás-menedzsment hatékony működtetését.
A megyei szinten összehangolt munkarend és munkaidő-nyilvántartás bevezetése, a folyamatos nyitva tartás egységes biztosítása hozzájárult az átlátható és nyomon követhető szakszolgálati működésrend kialakításához.
A rendszeres igazgatótanácsi értekezletek megteremtik a folyamatos és hatékony információáramlás, az egységes szemléletű szakmai irányítás lehetőségét.
A főigazgatókkal kialakított szakmai kapcsolat az országos szintű, összehangolt pedagógiai szakszolgálati működésrend garanciáinak biztosítását szolgálja.
A szakszolgálati intézmények által kínált szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyekkel történő hozzáférés garanciáinak megerősítése megyei szinten biztosítható. Elsődlegesen itt hozható létre az a szakmaiságot és egyéni érdekeket is több szempontból mérlegelni képes szakmai fórum, mely a gyermek mindenkori érdekeit szem előtt tartva képes a legoptimálisabb szintű feladatellátás biztosítására.

A tagintézmények az eddigiekben jól működően végzett szakszolgálati feladataikat egységes szemléletű irányítás mellett, a helyi sajátosságok figyelembe vételével természetszerűen a továbbiakban is ellátják. Az alább felvázolt elképzelések ráépülnek az eddigi alapfeladatokra, azokat mintegy kiegészítve, egységes egésszé határozzák meg a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat középtávú feladatrendszerét.

7.2.1. Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás vonatkozásában

A továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás megyei szintű kiépítésére az elkövetkezendő időszakban nagyobb vezetői hangsúlyt kívánok fektetni. A megyei szintű feladatellátás – tagintézmények bevonásával történő – kiépítését rövid- és közép távon is prioritást igénylő vezetői feladatnak tekintem.

7.2.2. Kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása

A kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása ugyancsak rövid- és közép távon megoldandó területként jelentkezik a megyei szakszolgálatnál. A feladat teljes körű kiépítéséhez szinte valamennyi tagintézmény tekintetében rendelkezünk ígéretes előzményekkel, de a feladatellátás megyei szintű koordinálásához és az egységes szakmai protokoll megvalósításához következetesebb főigazgatói ráhatás szükséges.

7.2.3. Megfelelő végzettségű, szakvizsgával rendelkező szakember állomány kiépítése

Az Intézmény hatékony munkavégzéséhez megfelelő végzettségű, jól képzett, ambiciózus szakemberekből álló team szükséges, mely a teljes körű szakszolgálati feladatellátás magas színvonalú megvalósításának egyik garanciája. Az Intézmény munkatársai között sok, több diplomával és szakvizsgával is rendelkező, magasan kvalifikált szakembert találunk, de vannak területek, ahol hiányos a szakember-ellátottság. Közép távú feladatnak tekintem a hiányterületek felszámolását, a szakember állomány Rendeleti előírásoknak megfelelő, minimális szintű kiépítését.

7.2.4. Szakvizsga kötelezettek támogatása

Fontos vezetői feladatnak tekintem a szakvizsgára kötelezett, illetve a hiányszakmák területén képesítést szerző kollégák anyagi támogatását. Ennek realizálását a tankerületi igazgató és az igazgatótanács közös értekezletén kigondolt projektum bevezetésétől (tanulmányi szerződés, tandíj támogatás), illetve a Klebelsberg Képzési Ösztöndíj Program szélesebb körű Intézményi népszerűsítésétől várom.

7.2.5. Optimális intézményi létszám elérése

Az Intézményben foglalkoztatottak minimális létszámát a Rendelet 7. számú melléklete tartalmazza, a szükségletekhez nagyobb mértékben igazodó feladatellátáshoz azonban – megítélésem szerint – ennél bővebb humánerőforrás szükséges, melynek optimális szintű elérését szorgalmazni kívánom.

7.2.6. Tolnai Tagintézmény létrehozása

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló Rendelet értelmében valamennyi tankerületben kötelező tankerületi tagintézményt létrehozni. Jogilag a 2013-as átalakítást követően a Tolnai Tagintézmény létrejött, ténylegesen azonban nem kezdte még meg a működését. A Tolnai járásban működő tagintézmény valós létrehozását a fenntartóval való szoros együttműködés eredményeként hatékony szakmai és költséghatékony gazdálkodási szemléletben tartom kivitelezhetőnek.

7.2.7. POK Bázisintézmény

A Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központtal való gyümölcsöző kapcsolatban rejlő lehetőségek kiaknázása, valamint a tudásmegosztás motiválása céljából a jövőben kiemelt feladatnak tekintem az „Oktatási Hivatal Bázisintézménye” cím elnyerését. A címet olyan intézmények nyerhetik el, amelyek készek és képesek megosztani a már működő jó gyakorlataikat, lehetőséget és helyszínt biztosítanak műhelymunkák, bemutatóórák, továbbképzések számára. A bázisintézmények tevékenységükkel katalizálják továbbá a pedagógiai szakmai közélet fejlődését, és a POK által biztosított pedagógiai-szakmai szolgáltatásokhoz való méltányos hozzáférést. Megítélésem szerint a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat képes a cím elnyerésével járó feladatok megvalósítására, az elvárásoknak való megfelelésre.

7.2.8. Pedagógiai Szakszolgálatok Hete

A 2018-ban első alkalommal, nagy sikerrel megrendezett Pedagógiai Szakszolgálatok Hete országos rendezvénysorozathoz való csatlakozást a jövőben, hagyományteremtő szándékkal kívánom folytatni és továbbfejleszteni.

7.3. Hosszú távú program (5 év)

7.3.1. Logopédiai feladatellátás vonatkozásában

A Rendelet által előírt heti két alkalmat biztosító logopédiai terápiás ellátás megszervezéséhez a logopédus végzettséggel rendelkező szakemberek növelésére lenne szükség. Ennek financiális háttere a fenntartó részéről biztosított, azonban a megyében nincs annyi végzett szakember, hogy az üres álláshelyeket fel tudjuk tölteni. A logopédia köztudottan hiányszakma, a teljes körű, szakvizsgával is rendelkező szakember állomány kiépítése – tudatos munkaerő-gazdálkodás mellett is – csak fokozatosan érhető el. A hatékony problémamegoldás érdekében a régió felsőoktatási intézményeiben történő szakember-képzést szorgalmazzuk, ehhez a hallgatók számára gyakorlati terephelyet biztosítunk.

7.3.2. A terápiás tevékenységek, nevelési tanácsadási feladatkör bővítése

Szükségesnek tartom, hogy a diagnosztikus vizsgálóeljárásokkal feltárt sérülések kompenzálására, munkánkhoz a legkorszerűbb és leghatékonyabb terápiás lehetőségeket kínáljuk, biztosítsuk. Fontos feladatnak tekintem az eddigi sikeres foglalkozások további működtetését, de elengedhetetlennek tartom a terápiás repertoár bővítését, fejlesztését (zeneterápia, csoportterápiák, családterápia, HRG, …stb).

7.3.3. Iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás vonatkozásában

Az iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás koordinálási feladatainak biztosítása további hosszú távú feladatként jelentkezik a megyei szakszolgálatnál. A feladatellátás Rendelet szerinti megvalósításához elengedhetetlen a nevelési-oktatási intézmények óvoda- illetve iskolapszichológusi hálózatának kiépítése, hiszen koordinátori feladataink abszolválásához csak ezt követően tudunk hozzákezdeni.

7.3.4. Pályázati lehetőségek kihasználása

A pályázati lehetőségek tudatos kiaknázásával megerősíthetjük meglévő adottságainkat, és felszámolhatjuk azokat az akadályokat és visszahúzó-erőket, amelyek gátolják fejlődésünket.

7.3.5. Ideális intézményi létszám elérése

Az Intézményben foglalkoztatottak minimális létszámát a Rendelet 7. számú melléklete tartalmazza, a teljes körű feladatellátáshoz azonban – megítélésem szerint – ennél bővebb humánerőforrás szükséges, melynek ideális szintű elérését hosszú távon szorgalmazni kívánom.

8. EGYÉB KÜLSŐ TÉNYEZŐK SZEREPE

8.1. Szülői háttér

Miután minden köznevelési intézmény társadalmi kontroll alatt működik, ezért elengedhetetlen számba venni a helyi szocio-ökonómiai környezetet. Abból kifolyólag, hogy az Intézmény működése az egész megyére kiterjed, a „megrendelői” (szülői) háttér igen változatos képet mutat. Vezetői programomat úgy állítottam össze, hogy munkatervem a célcsoport (szülők és gyermekek) szükségleteinek maximális kielégítését szem előtt tartva illeszkedjen a környezet elvárásaihoz, új, innovatív utat nyisson.

8.2. Partnerkapcsolatok

Az Intézmény hatékony működése szempontjából alapvető tényező, hogy munkája, programja mennyire illeszkedik a közvetlen környezet, valamint a társintézmények elvárásaihoz. Egy szolgáltató intézmény csak akkor működhet sikeresen, ha munkáját nem izoláltan végzi, hanem tevékenysége szervesen beépül a hasonló jellegű feladatokkal foglalkozó partnerintézmények rendszerébe. Az Intézménynek nemcsak a helyi, megyei, hanem az ország különböző területein található intézményekkel is széleskörű, gyümölcsöző szakmai kapcsolatot kell fenntartania. A meglévő kapcsolatok fenntartását, s ésszerű keretek közötti (semmiképpen sem öncélú) fejlesztését indokoltnak tartom.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján a fenntartóval való hatékony együttműködés fenntartását a tervezőmunka és a kivitelezés tekintetében is folytatni kívánom, melynek megvalósításában elsődlegesnek a személyes, nyílt kommunikáció biztosítását tartom.
A költségvetés vonatkozásában a korábbi gyakorlatnak megfelelően a fenntartóval történő közös tervezést, illetve költséghatékony gazdálkodást szorgalmazom.

9. VEZETÉSSEL KAPCSOLATOS ELKÉPZELÉSEIM

Vezetői tevékenységem során kollégáimat partnernek tekintem. Véleményük figyelembe vételével, az álláspontok egyeztetésével kívánom a feladatokat teljesíteni, a lehetőségeket felkínálni és a kihívásoknak a szakmai önállóság biztosításával megfelelni.
Hiszem és vallom, hogy tartósan jó teljesítményt önmagunktól és másoktól csak magas szinten és motivált állapotban várhatunk el. A színvonalas munkát erkölcsileg és – a lehetőségekhez mérten – anyagilag is szeretném motiválni.
Közös tervezést, kollektív döntés-előkészítést és konszenzuson alapuló döntést kívánok érvényesíteni. A demokratikus stílusú vezetést, a közvetlen emberi kapcsolatokat minden vezetői szinten és fokon elsődlegesnek tekintem. A továbbiakban feladatomnak érzem a kollektíva (felfogásomban ők a minőség igazi biztosítékai) szervezetfejlesztésének folyamatos alakítását.
Magamra nézve is kötelezőnek tartom az igényes szakmai munkát, a kreatív gondolkodást, a rendszerességet, pontosságot és az együttműködési készséget.
Az elmúlt 26 évben, mióta szakszolgálati intézményt vezetek – a mindenkori fenntartóval együttműködésben – igyekeztem a társadalmi igények szerint alakítani a szervezeti- és feladatrendszereket.

Vezetői programomban egy olyan, meglévő értékekre és eredményekre támaszkodó fejlesztési koncepciót vázoltam, mely a pedagógiai szakszolgálatok együttes érvényesülése felé mutat, a gyermekek érdekében a korszerű, mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító gondolatkört hordozza.

Pályázatom kedvező elbírálása esetén azt tekintem fő feladatomnak, hogy a közösen elért minőségi munkát továbbra is megőrizzem, s az elvárásoknak megfelelően tovább bővítsem és fejlesszem.

Tolna, 2018. március 28.

Király Gabriella